

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 11 juli 2023

Ons kenmerk 28/5.6/2023000994

Behandeld door thema Ruimte & Wonen

Onderwerp: Brief van EZK over raadpleging concept notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens

Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over de brief van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) d.d. 7 juni jl. inzake de raadpleging over de concept notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) 380 kV – hoogspanningsleiding Vierverlaten - Ens.

In onze eerdere brieven van 6 juli 2021, kenmerk 27/5.10/2021001271) en 20 december 2022, kenmerk 51/5.8/2022002090, hebben wij u reeds geïnformeerd over de start van de voorbereidingsprocedure en de verkenning om te komen tot de aanleg van deze nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding. De nieuwe verbinding is nodig om de energietransitie te kunnen faciliteren en toekomstige knelpunten in het elektriciteitsnet te voorkomen.

Na een zorgvuldig traject van onderzoek, participatie en bestuurlijk overleg tussen Rijk, TenneT en de betrokken provincies, gemeenten en waterschappen, ligt er vanaf 9 juni 2023 een concept NRD ter inzage met de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen. De samenvatting van het concept NRD vindt u in de bijlagen.

In totaal zijn er 18 mogelijke tracé-alternatieven onderzocht, waarvan er twee door Drenthe (C7 en C8). Door middel van een zeef-methodiek zijn de verschillende tracé-alternatieven beoordeeld op basis van de thema's: nettechniek, gevoelige bestemmingen en bebouwing, ecologie, landschap, cultuurhistorie en kosten.

In het concept NRD is aangegeven dat op basis van bovenstaande beoordeling de tracé-alternatieven door Drenthe zijn afgevalen. Deze alternatieven zijn technisch complex vanwege de aansluiting op hoogspanningsstation Vierverlaten.

Daarnaast dragen deze alternatieven onvoldoende bij aan de gewenste toekomstvastheid van het hoogspanningsnet. Hierbij is onder andere gekeken naar de geografische spreiding van het huidige 380 kV hoogspanningsnetwerk (door Oost-Drenthe loopt reeds een 380 kV hoogspanningsleiding, door Friesland nog niet).

Bij Assen is onvoldoende ruimte vanwege bestaande bebouwing (Kloosterveen). Daarnaast doorkruisen deze alternatieven een groot aantal kilometers aan Natura 2000-gebieden.

In het concept NRD is aangegeven dat nader onderzoek zal worden gedaan naar tracé-alternatieven door Groningen en Friesland.

Ons college kan instemmen met de onderbouwing van het concept NRD en wij hebben dit in onze zienswijze aangegeven (bijgevoegd in de bijlagen).

De concept NRD wordt ook om advies voorgelegd aan de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen en adviezen worden verwerkt in de (definitieve) notitie reikwijdte en detailniveau en deze wordt samen met een Nota van Antwoord in het najaar 2023 vastgesteld. De voorkeursbeslissing, met daarbij het milieueffectrapport en de Integrale Effectenanalyse, wordt naar verwachting medio 2025 vastgesteld.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlagen:

1. Zienswijze GS d.d. 11 juli 2023
2. Brief EZK d.d. 7 juni 2023
3. Samenvatting NRD

md/coll.

Aan:

Bureau Energieprojecten
t.a.v. Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Assen, 11 juli 2023

Ons kenmerk 28/5.6/2023000@

Behandeld door mevrouw A. Oldenhuis (0592) 36 58 84

Uw kenmerk DGKE-DRE / 27560920

Onderwerp: Zienswijze concept notitie reikwijdte en detailniveau nieuwe
380 kV hoogspanningsleiding Vierverlaten - Ens

Geachte heer/mevrouw ,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de concept notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsleiding Vierverlaten-Ens.

Wij kunnen instemmen met de tracéalternatieven die zijn aangegeven in het concept NRD en zijn van mening dat de juiste milieuthema's worden benoemd voor de vervolgonderzoeken.

Gelet op de huidige situatie met betrekking tot net-congestie adviseren wij u om alle mogelijkheden te benutten om de totale doorlooptijd van de procedure te verkorten, dit uiteraard met inachtneming van de zorgvuldigheid.

Wij danken u voor het zorgvuldige proces dat u tot nog toe heeft gevoerd en wensen u succes bij de vervolprocedure.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Afschrift aan:

- het college van Burgemeester en Wethouders van Noordenveld, Postbus 109,
9300 AC Roden
- het college van Burgemeester en Wethouder van Tynaarlo, Postbus 5,
9480 AA Vries
- het college van Burgemeester en Wethouders van Assen, Postbus 30018,
9400 RA Assen
- het college van Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen, Postbus 20000,
7900 PA Hoogeveen
- het college van Burgemeester en Wethouders van De Wolden, Postbus 20,
7920 AA Zuidwolde
- het college van Burgemeester en Wethouders van Meppel, Postbus 501,
7940 AM Meppel
- Provinciale Staten van Drenthe

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Provincie Drenthe

Het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

PROVINCIE DRENTHE	
No.:	2023000800
Ingek.:	- 8 JUNI 2023
TEAM:	~~REU~~ REW Astrid Oldenhuis
TE BEH. DOOR:	M. de Lange
DWS:	G.AFD.: WBM

Datum 7 juni 2023
Betreft Raadpleging concept notitie reikwijdte en detailniveau
380 kV-hoogspanningsverbinding Vierterlaten - Ens

Geacht bestuur,

TenneT TSO B.V. heeft het voornemen om een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding te realiseren tussen de hoogspanningsstations Vierterlaten en Ens. De meesten van u zijn daar reeds van in kennis gesteld. In deze brief informeer ik u over de procedure en de mogelijkheid te reageren op de concept-notitie reikwijdte en detailniveau, voor zover u dit wenst. Deze brief met bijlage is aan de wettelijke adviseurs en betrokken bestuursorganen gestuurd.

Projectprocedure

Op dit project is nu nog de Rijkscoördinatieregeling van toepassing. Ik wil hierbij opmerken dat het project wordt voorbereid in de geest van de nieuwe Omgevingswet en conform de vereisten van de projectprocedure, die op 1 januari 2024 in werking treedt. Dat betekent dat er wordt toegewerkt naar een voorkeursbeslissing en uiteindelijk een projectbesluit. De ministers voor Klimaat en Energie en voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zijn gezamenlijk het bevoegd gezag voor de voorkeursbeslissing en het projectbesluit. De minister voor Klimaat en Energie coördineert de procedures voor de benodigde uitvoeringsvergunningen. Ten behoeve van de voorkeursbeslissing wordt een plan-mer procedure doorlopen. Voor het projectbesluit (en de uitvoeringsvergunningen) wordt een project-mer procedure doorlopen.

Concept notitie reikwijdte en detailniveau

In de concept notitie reikwijdte en detailniveau staat beschreven welke tracéalternatieven worden onderzocht, voor welke thema's effecten in beeld worden gebracht en met welk detailniveau. Zowel voor het op te stellen plan-MER als het project-MER. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in deze milieueffectrapporten (MERren).

Overeenkomstig de artikelen 7.8 en 7.27, tweede lid, van de Wet milieubeheer (Wm) raadpleeg ik u hierbij over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in de milieueffectrapporten moet worden opgenomen.

Ik verwijs u korthedshalve naar de concept notitie reikwijdte en detailniveau. Deze is vanaf 9 juni 2023 te downloaden via www.rvo.nl/vierterlaten-ens.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Directie Realisatie
Energietransitie

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

ing. A.M. Bruin

T 06 11 37 65 50

a.m.bruin@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-DRE / 27560920

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1

Hoe kunt u reageren

Indien u wilt reageren op de concept notitie reikwijdte en detailniveau dan verzoek ik u bij voorkeur digitaal te reageren via www.rvo.nl/vierverlaten-ens. U kunt van 9 juni 2023 tot en met 20 juli 2023 uw zienswijze indienen.

Openbare kennisgeving

Ik wijs u er voorts op dat, overeenkomstig de artikelen 7.9, eerste lid en 7.27, derde lid, Wm, in de Staatscourant van 8 juni 2023 en hierna in lokale en regionale bladen kennis wordt gegeven van het voornemen een m.e.r.-plichtig plan en een besluit-m.e.r voor te bereiden (onder de Omgevingswet wordt de term besluit-mer vervangen door project-mer zoals hierboven gehanteerd). Zoals ook in deze kennisgeving staat vermeld, wordt de concept-notitie reikwijdte en detailniveau ter inzage gelegd, en wordt eenieder in de gelegenheid gesteld daarop uiterlijk 20 juli 2023 een zienswijze in te dienen. Deze kennisgeving treft u aan als bijlage bij deze brief en deze is tevens in te zien via www.rvo.nl/vierverlaten-ens. In de kennisgeving vindt u ook informatie over de informatieavonden die in juni en juli 2023 worden georganiseerd.

Vervolg

De concept notitie reikwijdte en detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r.. Alle zienswijzen en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) notitie reikwijdte en detailniveau. Deze wordt, samen met een Nota van Antwoord, in het najaar 2023 vastgesteld. De voorkeursbeslissing, met daarbij het milieueffectrapport en de Integrale Effectenanalyse, wordt naar verwachting medio 2025 vastgesteld.

Vragen

Voor vragen kunt u terecht bij de projectleider A.M. (Almar) Bruin, telefoon 06 11 37 65 50 of per e-mail a.m.bruin@minezk.nl

De minister voor Klimaat en Energie,
namens deze:

Dorothé Albers
MT-lid directie Realisatie Energietransitie

Kennisgeving 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten - Ens

Van vrijdag 9 juni 2023 tot en met donderdag 20 juli 2023 ligt de concept-notitie reikwijdte en detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens. Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de bovengenoemde periode.

Wat gaat er gebeuren

TenneT TSO B.V. (hierna TenneT) wil een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aanleggen tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten en Ens. De verbinding wordt in principe bovengronds aangelegd.

Waarom is dit project nodig?

De nieuwe verbinding is nodig om de energietransitie te kunnen faciliteren en toekomstige knelpunten in het elektriciteitsnet te voorkomen. Deze knelpunten ontstaan door meer opwek van duurzame energie enerzijds en meer vraag naar elektriciteit van huishoudens en bedrijven anderzijds.

Wat is een concept notitie reikwijdte en detailniveau?

In de concept-NRD staat beschreven welke tracéalternatieven worden onderzocht, voor welke thema's effecten in beeld worden gebracht en met welke diepgang. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het milieueffectrapport (MER). De te onderzoeken tracéalternatieven worden weergegeven op afbeelding 1.

Welke procedure wordt gevolgd?

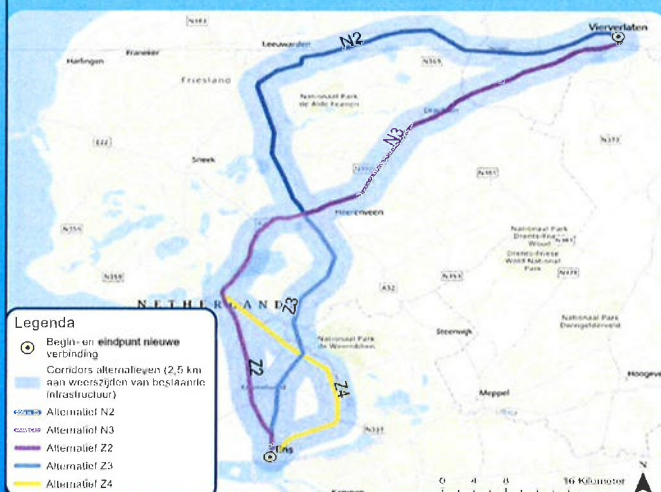
Op de besluitvorming voor nieuwe verbindingen is de projectprocedure van toepassing. Dit betekent dat het rijk bevoegd gezag is voor de ruimtelijke inpassing hiervan. De verkenningsfase (2022-2025) eindigt met een voorkeursbeslissing. Hierin wordt een keuze gemaakt uit één van de in het plan-MER onderzochte tracéalternatieven. In de planuitwerkingsfase (voorzien 2025-2027) wordt de voorkeursbeslissing verder uitgewerkt. Het definitieve tracé van de nieuwe verbinding wordt vastgelegd in een projectbesluit. Het milieueffectrapport levert informatie voor beide beslissingen.

Wat is de verdere procedure?

Alle zienswijzen en adviezen worden meegenomen in de NRD. Deze wordt, samen met een Nota van Antwoord, in het najaar 2023 vastgesteld. De voorkeursbeslissing wordt naar verwachting medio 2025 vastgesteld.

Afbeelding 1:

De te onderzoeken tracéalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Samenhang met hoogspanningsverbinding Diemen - Lelystad - Ens

Naast de verbinding Vierverlaten - Ens is tussen de hoogspanningsstations Diemen - Lelystad - Ens een nieuwe verbinding voorzien. Daar waar deze projecten raakvlakken hebben, worden procedures op elkaar afgestemd.

Informatiebijeenkomsten

U bent welkom bij de bijeenkomsten die het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), samen met TenneT, organiseert.

Die bijeenkomsten zijn op:

- 20 juni 2023 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Dorpshuis Hoogkerk in Hoogkerk
- 21 juni 2023 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Glinstra State in Burgum
- 22 juni 2023 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Dorpshuis It Werflân in Rottevalle
- 27 juni 2023 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Buurthuis de Zandbanken in Lemmer
- 28 juni 2023 van 19.00 tot 21.00 uur in De Golle in Wirdum
- 29 juni 2023 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Wijkcentrum de As in Heerenveen
- 4 juli 2023 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Wapen van Ens in Ens

Er zijn medewerkers van TenneT en van het ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen. Vooraf aanmelding is niet nodig.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt een zienswijze indienen van 9 juni 2023 tot en met 20 juli 2023.

Dat kan op drie manieren:

- Bij voorkeur digitaal via www.rvo.nl/vierverlaten-ens. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens, Postbus 111, 9200 AC Drachten
- U kunt op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79. Nadat u een zienswijze hebt ingediend krijgt u een ontvangstbevestiging.

Heeft u hulp nodig?

Heeft u hulp nodig met websites? Dan kunt u terecht bij Informatiepunten Digitale Overheid. Vraag ernaar bij de bibliotheek in de buurt.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over de procedure vindt u op www.rvo.nl/ens-vierverlaten en over het project op www.tennet.eu/ens-vierverlaten. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Samenvatting concept notitie reikwijdte en detailniveau (NRD)

Nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is een verkenning gestart naar de aanleg van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten en Ens. Netbeheerder TenneT wil deze hoogspanningsverbinding realiseren.

De afgelopen periode is de concept notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) opgesteld. Dat is het onderzoeksplan voor de nieuwe hoogspanningsverbinding. In deze samenvatting leest u hoe het onderzoek naar de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding eruit ziet, waarover u kunt meedenken en hoe u kunt reageren. U kunt vanaf vrijdag 9 juni tot en met donderdag 20 juli 2023 reageren op de concept-NRD.

Wat is een concept notitie reikwijdte en detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD staat beschreven welke tracéalternatieven we gaan onderzoeken (reikwijdte), hoe we dat onderzoeken en hoe de beoordeling plaatsvindt (detailniveau). Een tracéalternatief bestaat in deze fase van het project uit een corridor van 5 kilometer breed. Binnen die corridor van 5 kilometer zoeken we naar een geschikt tracé.

Waarom is deze hoogspanningsverbinding nodig?

De nieuwe hoogspanningsverbinding is nodig om de energietransitie mogelijk te maken en toekomstige knelpunten in het elektriciteitsnet te voorkomen. We verwachten vanaf 2025 knelpunten op het elektriciteitsnet. Na 2030 is het risico hierop nog groter. Deze knelpunten ontstaan doordat Nederland meer duurzame energie opwekt en er meer vraag is naar transport van elektriciteit van huishoudens en bedrijven.

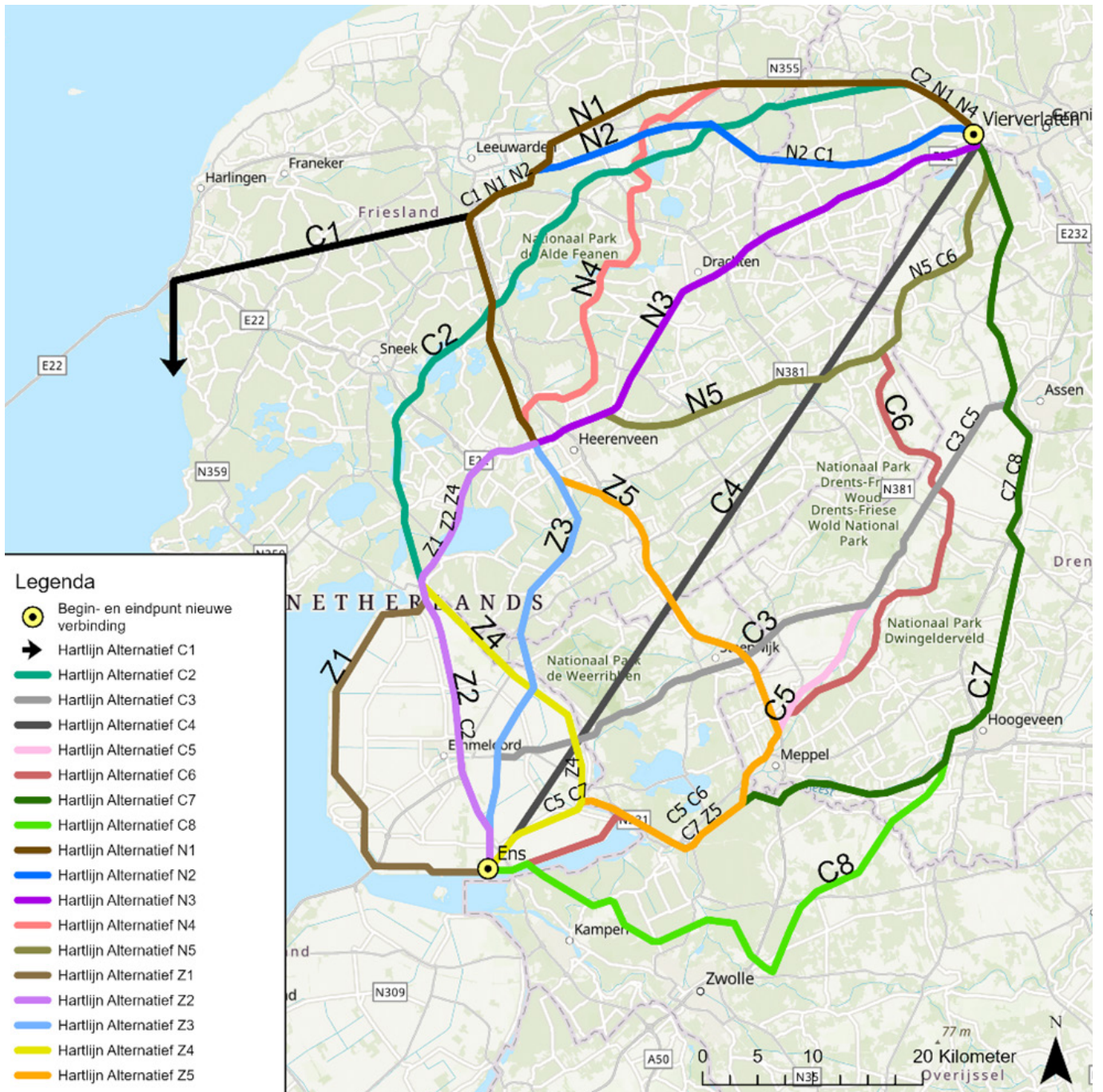
Ook is de verbinding nodig om het internationale stroomtransport van en naar Duitsland en de rest van Europa mogelijk te maken. Tot slot maakt de nieuwe verbinding ruimte vrij op het onderliggende net. Een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens zorgt ervoor dat het hoogspanningsnet in Noord-Nederland minder kwetsbaar is en dat elektriciteit die in Eemshaven binnenkomt via Ens

naar de rest van Nederland kan worden getransporteerd.

Samenhang met andere projecten

In het zoekgebied voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding van Vierverlaten naar Ens zijn ook andere projecten gepland of in ontwikkeling. Dit kunnen lokale projecten zijn zoals woningbouw, maar ook andere rijksprojecten zoals de Lelylijn en de 380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad, Ens.

Deze projecten maken inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding complex. We houden rekening met projecten waar al besluitvorming over heeft plaatsgevonden en in het vervolg is er aandacht voor andere projecten in hetzelfde gebied. Zo is het voornemen om dit najaar samen met het project Lelylijn te onderzoeken of beide projecten naast elkaar ruimtelijk inpasbaar zijn.

Kaart 2: 18 ingebrachte tracéalternatieven

Samen op zoek naar geschikte tracéalternatieven

Verkenning met de omgeving

We hebben overheden gevraagd mee te denken over de plannen.

Er zijn 18 tracéalternatieven ingebracht (kaart 2). Deze zijn getoetst op de uitgangspunten (zeef 1) en hebben een eerste beoordeling op milieuthema's gehad (zeef 2).

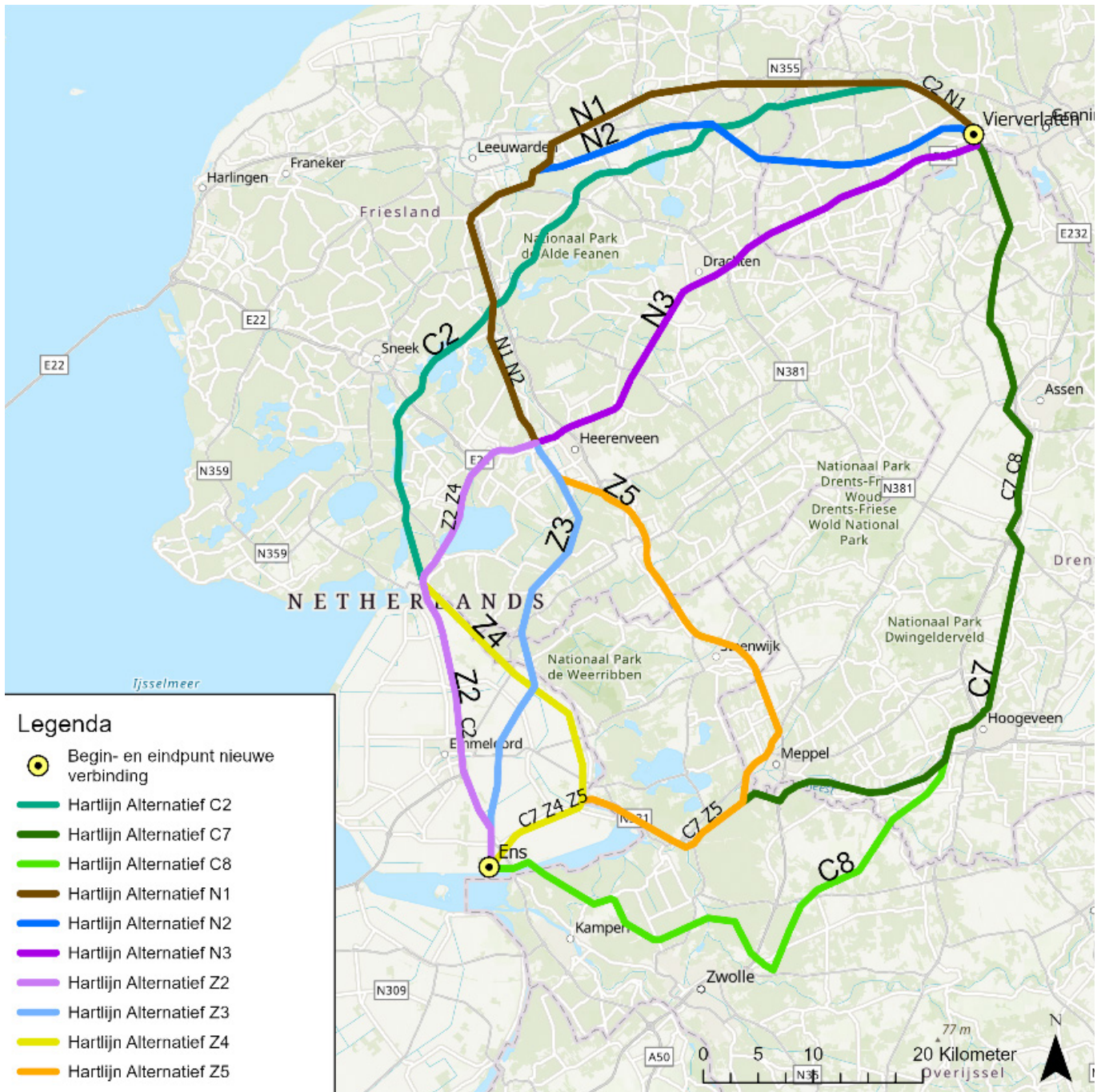
Zeef 1:

voldoet het tracéalternatief aan de uitgangspunten voor het project?

De volgende tracéalternatieven voldoen niet aan de uitgangspunten:

- C1 is geen tracé tussen Vierverlaten en Ens.
- Z1, dit tracé ligt deels buiten het zoekgebied.
- C3, C4, C5, N4, N5 kunnen niet worden gecombineerd of gebundeld met bestaande infrastructuur en zorgen daarom geheel of gedeeltelijk voor nieuwe doorsnijdingen van het landschap.

Kaart 3: 10 overgebleven tracéalternatieven na zeef 1

Zeef 2:
Eerste beoordeling milieu-thema's

Na de eerste zeef bleven 10 tracéalternatieven over (kaart 3). Deze zijn beoordeeld op nettechniek, gevoelige bestemmingen en bebouwing, ecologie, landschap, cultuurhistorie en kosten. Voor de overgebleven 10 tracéalternatieven is een corridor van 5 kilometer onderzocht, waarbij de bestaande infrastructuur die het alternatief volgt in het midden ligt.

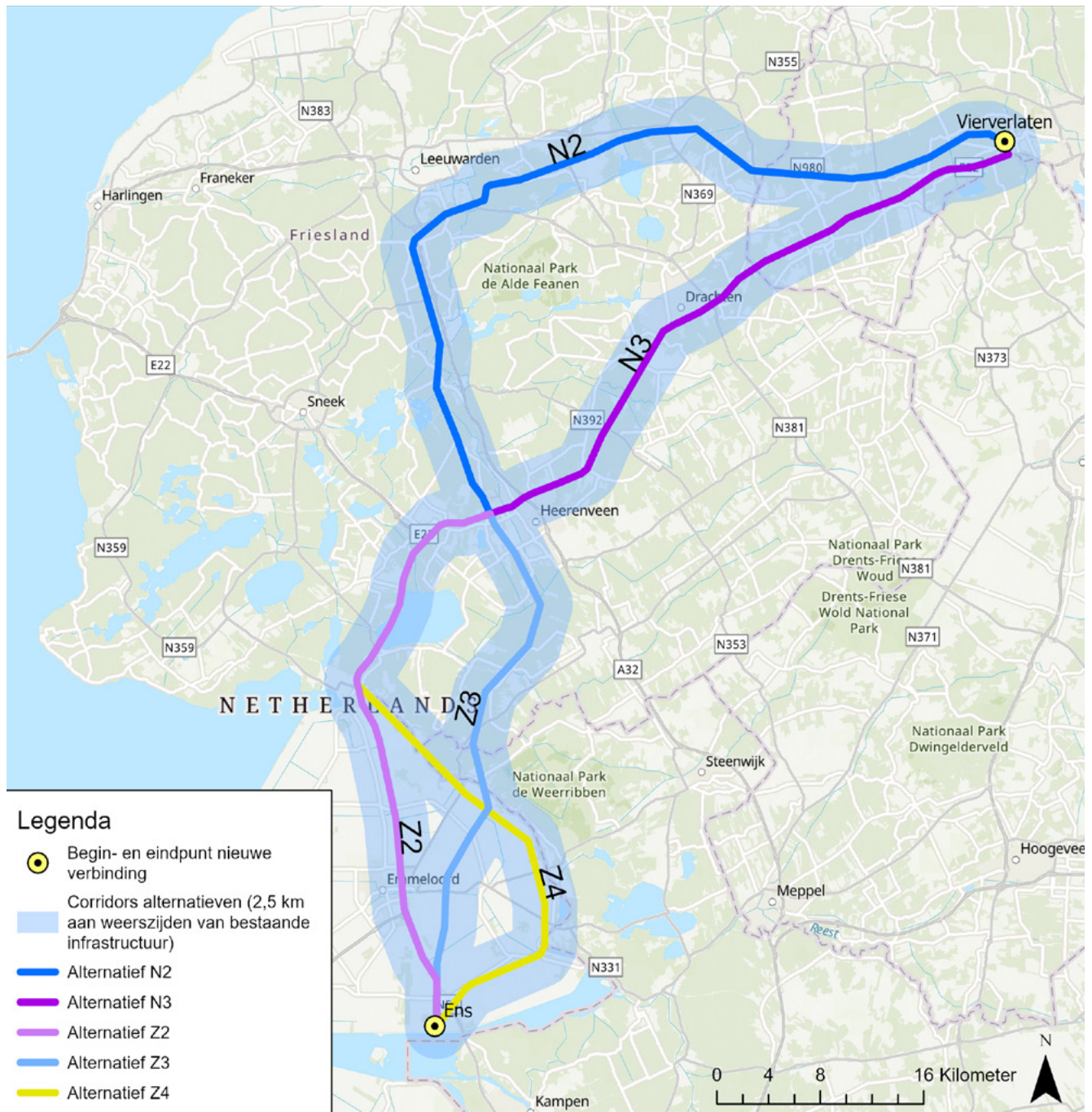
- Tracéalternatief C2, kan op meerdere plekken niet worden gemaakt vanwege de aanwezigheid meren en bebouwing

langs het Prinses Margrietkanaal/ Van Starckenborghkanaal. Ook is bij Burgum onvoldoende ruimte vanwege bestaande bebouwing.

- Tracéalternatieven C7 en C8 zijn technisch complex vanwege de aansluiting op hoogspanningsstation Vierverlaten. Daarnaast dragen deze tracéalternatieven onvoldoende bij aan de gewenste toekomstvastheid van het hoogspanningsnet. Bij Assen is onvoldoende ruimte vanwege bestaande bebouwing. Daarnaast doorkruisen deze alternatieven groot aantal kilometers aan Natura 2000-gebieden.

- Tracéalternatief N1 sluit aan bij het spoor tussen Leeuwarden en Groningen. Vanwege bestaande bebouwing moet te vaak worden afgeweken van het spoor. Zo ontstaan nieuwe doorsnijdingen van het landschap. Dat willen we voorkomen.
- Tracéalternatief Z5 valt meerdere kilometers binnen verschillende Natura 2000-gebieden.

Kaart 4: 5 overgebleven tracéalternatieven na zeef 2

Overgebleven tracéalternatieven

In de volgende fase gaan we op zoek naar een geschikt tracé binnen corridor van de overgebleven tracéalternatieven (Kaart 4).

Alternatief N2

Tracéalternatief N2 verbindt hoogspanningsstation Vierverlaten via de bestaande 220 kV-verbinding met Oudehaske. Het tracé loopt eerst richting Leeuwarden, waarna het afbuigt richting Heerenveen en Oudehaske. Dit tracéalternatief sluit aan bij de bestaande 220 kV-verbinding door de provincie Fryslân.

Alternatief N3

Tracéalternatief N3 verbindt hoogspanningsstation Vierverlaten via de A7 met Oudehaske. Het tracé loopt langs de A7 en sluit nabij Heerenveen aan op de bestaande 110 kV-verbinding.

Alternatief Z2

Tracéalternatief Z2 verbindt Oudehaske met hoogspanningsstation Ens en volgt de A6 door de Noordoostpolder en volgt vanaf Emmeloord de N50 (tussen Emmeloord en Kampen) naar Ens. Het laatste deel tot station Ens volgt dit tracé de bestaande 110 kV-verbinding.

Alternatief Z3

Tracéalternatief Z3 loopt van Oudehaske via de bestaande 220 kV-verbinding naar hoogspanningsstation Ens.

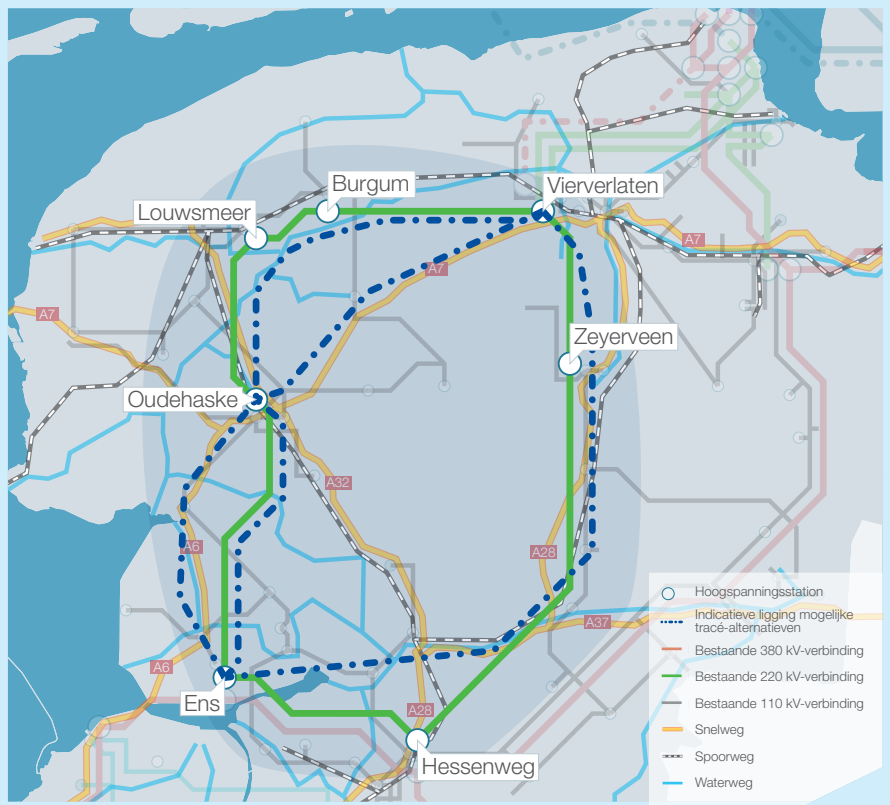
Alternatief Z4

Tracéalternatief Z4 verbindt Oudehaske met hoogspanningsstation Ens via de bestaande 110 kV-verbinding.

Zoekgebied en project-uitgangspunten

Het voornemen voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding is in het najaar van 2022 gepubliceerd. Hierin zijn het zoekgebied en de uitgangspunten benoemd.

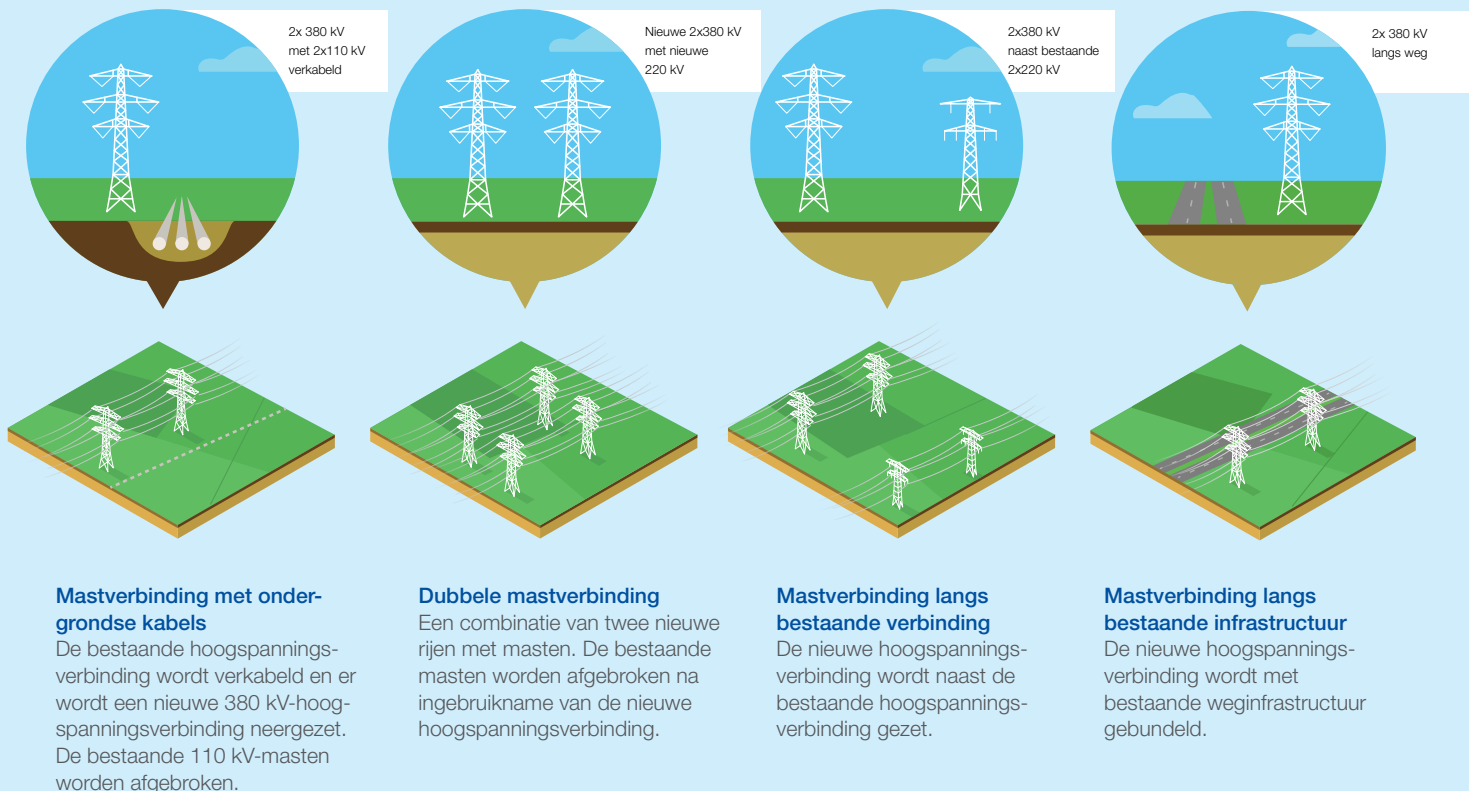
- We bouwen de nieuwe hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations van Vierverlaten en Ens en binnen het hiervoor vastgestelde zoekgebied.
- De hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds gemaakt, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.
- We willen nieuwe doorsnijdingen van het landschap zoveel mogelijk voorkomen. Daarom kiezen we ervoor om te combineren of te bundelen met bestaande hoogspanningsverbindingen, snelwegen of spoor.

Kaart 1: het zoekgebied

Hoe zit combineren en bundelen er uit?

Onderstaande afbeeldingen geven een weergave hoe we combineren en bundelen kunnen toepassen.

Mastverbinding met ondergrondse kabels

De bestaande hoogspanningsverbinding wordt verkabeld en er wordt een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding neergezet. De bestaande 110 kV-masten worden afgebroken.

Dubbele mastverbinding

Een combinatie van twee nieuwe rijen met masten. De bestaande masten worden afgebroken na ingebruikname van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Mastverbinding langs bestaande verbinding

De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt naast de bestaande hoogspanningsverbinding gezet.

Mastverbinding langs bestaande infrastructuur

De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt met bestaande weginfrastructuur gebundeld.

Figuur 1: uitvoeringsmogelijkheden combineren en bundelen

Wat onderzoeken we precies?

Een nieuwe hoogspanningsverbinding heeft effect op mens en milieu. Dit onderzoeken we in een milieueffect-rapport (MER). Het MER maakt onderdeel uit van de integrale effectenanalyse. Hierin kijken we naast milieu ook naar techniek, toekomstvastheid, omgeving en kosten. Alle thema's die worden onderzocht in het MER en de wijze waarop staan in het beoordelingskader. Het volledige beoordelingskader is in de concept-NRD te vinden.

Wat gebeurt er met de onderzoeksresultaten?

De onderzoeksresultaten uit de verkenning (MER en IEA) leveren informatie op voor de voorkeursbeslissing. Die nemen de minister voor Klimaat en Energie en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. De ontwerp-voorkeursbeslissing wordt naar verwachting, samen met het MER / IEA gepubliceerd eind 2024. Daar kan iedereen op reageren. Vervolgens nemen

de ministers voor Klimaat en Energie en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening medio 2025 een voorkeursbeslissing.

Meer weten?

U kunt de voortgang van het project volgen op de websites

www.rvo.nl/vierverlaten-ens en www.tennet.eu/vierverlaten-ens.

Wilt u op de hoogte worden gehouden? Meld u dan aan voor de nieuwsbrief over dit project via www.tennet.eu/vierverlaten-ens.

Colofon

Projectnaam 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens

Documentnaam Samenvatting concept notitie reikwijdte en detailniveau

Versie 8 juni 2023

Bevoegd gezag Minister voor Klimaat en Energie, Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Projectteam Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, TenneT TSO B.V., Sweco Nederland B.V.

Auteur TenneT TSO B.V.

Hoe kunt u reageren?

U kunt reageren door een zienswijze in te dienen. Dit document ligt ter inzage van 9 juni tot en met 20 juli 2023.

Uw zienswijze nemen we mee om de definitieve NRD op te stellen.

Wat willen we van u weten?

Wij zijn met name geïnteresseerd in uw antwoord op de volgende vragen:

- Kunt u zich vinden in de tracé-alternatieven die worden onderzocht?
- Worden de juiste milieuthema's benoemd voor de onderzoeken?
- Bent u het eens met de manier waarop we de onderzoeken willen doen?

U kunt op vier manieren een zienswijze indienen:

• Per post

U kunt uw reactie opsturen naar Bureau Energieprojecten t.a.v. Bureau Energieprojecten Inspraakpunt 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens, Postbus 111, 9200 AC Drachten

• Digitaal

U kunt digitaal reageren via www.rvo.nl/vierverlaten-ens

• Telefonisch

Ook kunt u telefonisch een reactie achterlaten tijdens de inspraakperiode. Dit kan tijdens werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur via 070 379 89 79.

• Informatiebijeenkomsten

U bent in de gelegenheid om een mondelinge reactie te geven tijdens de informatiebijeenkomsten.

